

РЕШЕНИЕ

№ 1248

гр. Пловдив, 18.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IX СЪСТАВ - 2, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николинка Г. Цветкова

Членове: Елена З. Калпачка
Руска Ат. Андреева

при участието на секретаря Пенка В. Георгиева
като разгледа докладваното от Руска Ат. Андреева Въззивно гражданско дело № 20235300502171 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на С. С. Д., ЕГН: *****, чрез адв. В. В. – ПАК, срещу решение № 2681/12.06.2023 г. по гр. дело № 10249/2022 г. по описа на РС – гр. Пловдив, XIV състав, с което се отхвърля предявеният от него против В. Г. Ч., ЕГН: *****, иск с правно основание чл. 109 от ЗС за осъждането на последния да преустанови неоснователните си действия, с които пречи на ищеца да упражнява правото си на собственост върху $\frac{1}{2}$ идеална част от УПИ XVI-814, с площ от 770 кв. м. по КРП на гр. С., като премахне масивна ограда с дължина 4,7 м., ширина 0,32 м. и височина 1,85 м., отразена в червено на схема „А“ на скица № 1 към СТЕ – лист 74 от делото, както и е разпределена отговорността за разноските по делото.

Жалбата е депозирана в срока по чл. 258 от ГПК от легитимирана страна с правен интерес от обжалването и изхожда от редовно упълномощен представител. Внесена е дължимата държавна такса. Предвид изложеното,

въззивната жалба е редовна и допустима.

Жалбоподателят С. Д. посочва, че първоинстанционното решение е неправилно, постановено без да са обсъдени всички доказателства по делото и доводите на страните в цялост. Изградената от ответника по делото бетонна ограда, попадаща в имота на г-н Д. – до неговия вход, била незаконна, построена без съгласие на последния, за което били представени доказателства. Тя представлявала пречка за него да упражнява правото си на собственост – той не можел да пренася свободно багаж, нито удобно да придружава съпругата си и дъщеря си, които поради заболявания се нуждаели от помощ при придвижване. Не оспорва установения в първата инстанция факт, че бетонна ограда била изградена върху стара ограда от мрежа. Двете огради се различавали съществено по плътност и височина, като новата бетонна ограда действително създавала пречки за спокойното упражняване на собствеността на жалбоподателя. Това обстоятелство не било взето предвид от първоинстанционния съд, чийто извод, че *„изградената на мястото на непълтната ограда плътна ограда не създава реални пречки за ползването на имота“*, бил неправилен.

Моли съда да отмени първоинстанционния съдебен акт в частта, в която отхвърля предявения от С. Д. срещу В. Ч. иск по чл. 109 от ЗС за осъждането на ответника да преустанови неоснователните си действия, с които пречи на ищеца да упражнява правото си на собственост като премахне масивна ограда с дължина 4,7 м., ширина 0,32 м. и височина 1, 85 м., отразена в червено на схема „А“ на скица 1 към СТЕ, находяща се на лист 74 от първоинстанционното дело.

Претендира разноски.

В законоустановения срок е постъпил писмен отговор на въззивната жалба от В. Г. Ч. чрез пълномощно – адв. Т. П. – ПАК. Оспорва въззивната жалба. Моли съда да потвърди обжалвания съдебен акт.

Претендира разноски.

В открито съдебно заседание жалбоподателят С. Д. чрез процесуалния си представител поддържа въззивната жалба, подчертава факта, че оградата представлява незаконен строеж и моли съда да уважи предявения иск по чл. 109 от ЗС.

В открито съдебно заседание въззиваемият В. Ч. оспорва въззивната жалба и поддържа отговора. Посочва, че оградата не е местена, а циментовата ѝ основа не е променяна. Моли съда да потвърди първоинстанционното решение.

Като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, настоящият съдебен състав намира за установено от фактическа и правна страна следното:

При извършената служебна проверка съгласно чл. 269 от ГПК, съдът констатира, че обжалваното решение е валидно.

Решението е допустимо. В случая се касае до иск по чл. 109 от ЗС от един от съсобствениците на УПИ срещу друг от съсобствениците. Безспорно е по делото, че с протокол от 31.05.1983 г. по гр. дело № 3343/1983 г. по описа на РС – гр. Пловдив е извършена делба и разпределение на ползването на процесния имот между наследодателите на страните. Безспорно е и че ищецът притежава към момента на завеждане на делото $\frac{1}{2}$ идеална част от процесния УПИ, идентична с в протокола като дял втори, ведно с изброените сгради и $\frac{1}{2}$ от другите подобрения, и ползва северната половина от парцела. Ответникът е посочил, че притежава заедно с наследниците на починалата си през 2021 г. съпруга другата $\frac{1}{2}$ идеална част имота, отразена като дял първи в протокола, ведно с изброените сгради и $\frac{1}{2}$ от другите подобрения, и ползва южната половина от парцела. Не се доказва обаче времето на сключването на брака. Така по делото ответникът се легитимира като единствен собственик на половината от имота. За пълнота следва да се посочи, че дори и въпросната $\frac{1}{2}$ идеална част от имота да е съсобствена на ответника и други лица, процесуалните действия по конституиране на участниците в процеса и решението на съда (диспозитивът) не следва да са в различен смисъл. Този извод е важен и ако се бе доказало, че на страната на ищеца има необходим факултативен другар – съпругата му. Това е така понеже според разрешението, дадено в решение № 221 от 05.06.2012 г. по гр. дело № 1190/2011 г. по описа на ВКС, I г. о., ГК, по предявен иск по чл. 109 от ЗС за преустановяване на неоснователни действия от конкретно лице съсобствениците са обикновени другари (извън хипотезата на съпрузи, които

са необходими другари, но участието им в процеса не е задължително). В цитираното решение е застъпена тезата, че другарството на страната на ответника е обикновено, понеже решението по спора би могло да е различно спрямо различните съсобственици - един от тях може да извършва неоснователни действия, които пречат на ищеца, а друг - не; ищецът не би имал правен интерес да търси защита с негаторен иск срещу лица, които нито са извършили твърдените от него неоснователни действия, нито поддържат резултата от тях в имота.

Следва да се премине към проверка на правилността на решението.

Както се посочи по-горе, безспорно е между страните, че С. Д. притежава $\frac{1}{2}$ идеална част от УПИ XVI-814 от кв. 17 по регулационния план на гр. С., одобрен със заповед № 413/18.07.1996 г., който УПИ е идентичен на дворно място-парцел XIII-581 от кв. 17 по плана на гр. С. към 1983 г., ведно с построените в северната част от имота сгради и $\frac{1}{2}$ от другите подобрения, съгласно протокол от 31.05.1983 г. по гр. дело № 3343/1983 г. по описа на РС – гр. Пловдив. Другата $\frac{1}{2}$ идеална част от УПИ XVI-814, ведно с построените в южната част от имота сгради и $\frac{1}{2}$ от другите подобрения съгласно цитирания протокол, се притежава от В. Ч.. С този протокол е разпределено ползването между праводателите на страните. Разделителната линия е прокарана не през геометричната среда на парцела, а по съществуващата към 1983 г. „лека ограда“. Изводите на районния съд за веригата на правоприемството са правилни, поради което на осн. чл. 272 от ГПК следва да се препрати към мотивите на първоинстанционното решение. За пълнота следва да се отбележи, че тези обстоятелства се установяват документално от протокол от 31.05.1983 г. по гр. дело № 3343/1983 г. по описа на РС – гр. Пловдив, удостоверение за наследници на С. Б. Д. с изх. № 360/10.03.2022 г., нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 115, том VI, рег. № 4902, дело № 956/2011 г. по описа на нотариус Д. С. с рег. № по РНК 135 и район на действие – ПдРС, удостоверение за наследници на Е. Д. с изх. № 929 от 18.12.2012 г., нотариален акт за покупко-продажба на идеални части от недвижим имот № 134, том IV, рег. № 4979, дело № 689/2012 г. по описа на нотариус С. З. с рег. № по РНК 179 и район на действие – ПдРС, а в скица № 324 на парцел XVI-814 по регулационния план на гр. С. изрично е отбелязано, че парцелът по актуалния регулационен план е идентичен на дворното място по протокола за делба от 1983 г.

Не се спори, че въззиваемият В. Ч. (ответник в първоинстанционното производство) е изградил между северната и южната част от парцела масивна бетонова ограда. В първата инстанция е съществувал спор дали тази ограда е била разположена навътре в мястото, разпределено за ползване на ищеца С. Д., или е била разположена точно на границата съгласно протокола за делба от 1983 г. От доказателствата по делото не се установява оградата да е била в частта на Д., а и във въззивната жалба се сочи, че се касае до грешка при описването на разположението на оградата. От показанията на св. Г. Ч. и св. Н. М., които имат преки впечатления от фактическото положение в имота и настоящият състав ги кредитира изцяло, се установява, че масивната ограда е изградена на мястото на леката ограда от мрежа с бетонова основа, която е съществувала в имота още преди придобиването на собствеността от страните по делото и по време на разпределението на ползването през 1983 г. (св. Ч. изрично посочва за оградата: *„Оградата е от тухли, отдолу има темел от бетон... Преди да се построи тази ограда върху този темел имаше ръждива и скъсана мрежа. Тя е откакто е построена къщата, над 50 години..“*, а св. М.: *„По мои спомени бетонната основа се използваше за старата ограда, която беше изградена от мрежа... Мисля, че разположението на бетонната основа не се е променяло, същото си е.“*). Предвид изложеното, следва да се приеме за установено, че оградата от бетон е построена на мястото на старата паянтова ограда, върху същата основа, и се разполага на разделителната линия между северната и южната част от парцела така, както е разпределено ползването по протокола от 1983 г.

Видно от декларация от 12.09.2012 г. съгласие за построяването на оградата е дадено от К. М. – *** на въззивника С. Д. (ищец в първоинстанционното производство), която преди да продажбата, обективизирана в нотариален акт за покупко-продажба на идеални части от недвижим имот № 134, том IV, рег. № 4979, дело № 689/2012 г. по описа на нотариус Светлана Запрянова с рег. № по РНК 179 и район на действие – ПдРС, е била съсобственик на парцела. По делото не се представят доказателства да е било дадено съгласие от С. Д.. Следва да се приеме, че такова не е дадено.

От заключението на вещото лице по приетата по делото съдебно техническа експертиза се установява, че масивната ограда е изпълнена с

тухли и е със следните пространствени параметри: дължина – 4,70 м., дебелина 0,32 м., височина – 1,85 м. Установява се, че разС.ието от означената на схемата по експертизата масивна стопанска постройка („МС“) до оградата е 1 метър. Вещото лице е извършило справка в общинската администрация за наличие на строителни книжа за оградата, резултатът от която е, че такива не са налични.

От показанията на св. М., който има лични впечатления относно преминаването през прохода между процесната бетонова ограда и постройката, означена на скицата в СТЕ като „МС“ в част „А“, се установява, че разС.ието е достатъчно, че през него да се преминава успешно с работна количка – *„...достатъчно е като разС.ие, но трябва човек да внимава да не се удари в едната или в другата част.“* Не са представени доказателства във връзка с твърдените други затруднения в преминаването покрай процесната ограда.

Съгласно чл. 109 от ЗС собственикът може да иска прекратяване на всяко неоснователно действие, което му пречи да упражнява своето право. Съгласно мотивите по т. 3 от ТР № 4/2015 г. от 06.11.2017 г. по тълк. дело № 4/2015 г. на ОСГК на ВКС двете задължителни условия за уважаването на иска са: неоснователността на действията на ответника по негаторния иск и създаването на пречки за собственика да упражнява правото си на собственост в неговия пълен обем. Ако се докажат неоснователните действия на ответника, но не се докаже, че с тях се пречи на ищеца да упражнява правото си в пълен обем, то искът следва да се отхвърли. В мотивите на тълкувателния акт се посочва също, че от естеството на определени въздействия е явно, че те пречат на собственика да упражнява свободно и пълно правото си – това са случаите, в които едно лице, без да има пълно или ограничено вещно право върху имота, въздейства върху същия. Процесната фактическа обстановка не попада в обхвата на тези явно пречещи въздействия, доколкото и двете страни по делото притежават пълно вещно право – право на собственост, върху парцела и върху *„подобренията от огради, настилки и насаждения“* съгласно протокола за делба от 1983 г. Следователно, ищецът в случая е необходимо да установи при условията на пълно и главно доказване, както че ответникът е извършил неоснователни въздействия, респ. поддържа резултата от тях, така и че поведението на ответника и създаденото съС.ие в имота му пречат да осъществява правото си

в пълен обем.

По делото се установи, че изграждането от В. Ч. на бетоновата ограда с височина 1,85 м. върху бетоновата основа на паянтовата ограда от мрежа, разположена на границата между северната и южната част на УПИ XVI-814 по действащия РП на гр. С., е станало без съгласието на жалбоподателя С. Д. в каквато и да е форма. Няма данни при разпределението на ползването с протокола от 1983 г., което обвързва и страните по делото като правоприемници на страните по доброволната делба, да е било предвидено да се извършват промени върху съществуващата към онзи момент ограда (посочена като „лека ограда“ в нотариалния акт от 1983 г.). За изграждането на оградата липсват строителни книжа. Процесната ограда представлява строеж по смисъла на параграф 38 от ДР на ЗУТ, с оглед на което построяването ѝ е под разрешителен режим съгласно разпоредбите на закона, като следва да се отчита и разпоредбата на чл. 138, ал. 1 от ЗУТ, съгласно която за извършване на нов строеж в съсобствен имот е нужно да бъде сключен договор между съсобствениците в нотариална форма. Следователно, разпоредбите на благоустройствения закон не са спазени.

Съгласно константната практика на ВКС, за да се приеме, че действията на ответника по иск по чл. 109 от ЗС при разпределението на ползването на съсобствен имот са неоснователни, не следва да се установи само че са незаконни, а следва и да се установи, че те не отговарят на уговореното при разпределение на ползването. Така напр. в решение № 33 от 6.04.2010 г. на ВКС по гр. д. № 27/2009 г., II г. о., ГК, е прието следното: „... материалноправната легитимация на ответника-съсобственик в имота, по иск по чл. 109 ЗС предполага установяване на фактическо действие от негова страна, надхвърлящо ограниченията на собствеността и противоречащо на установения правен режим на ползване на имота, водещо до накърняване правата на другия съсобственик. Само фактът на изграждане незаконна постройка в съсобствения имот от единия съсобственик, не предполага уважаване на иска по чл. 109 ЗС срещу него, предявен от другия съсобственик. Следва да бъдат установени всички елементи от фактическия състав на чл. 109 ЗС, а именно, че неоснователните действия пречат упражняването на правото на собственост на ищеца.”

С оглед изложеното по-горе, ПдОС приема, че действията на г-н Ч. по построяването и поддържането ѝ в съсобствения имот са неоснователни. Те нямат свое самостоятелно правно основание извън спазване на разпоредбите за разрешаване на строителството и получаване на съгласие от съсобственика, а също така и не отговарят на установения при разпределението режим на ползване на имота.

По отношение на втората предпоставка за уважаване на иска – създаването на пречки за упражняване на правото на ищеца в пълен обем – настоящият съдебен състав намира, че същата не е доказана. Това е така, тъй като от показанията на допуснатия за установяване на този факт свидетел се установява обратното – че пречки за движение покрай процесната ограда в този ѝ вид, дори с работна количка, не са създадени. По аргумент за по-силното основание – щом разС.ието между оградата и масивната сграда е достатъчно, за да се премине с обемиста вещ, каквато е работната количка, същото е достатъчно и да премине човек свободно, без особени затруднения. Настоящият състав намира, че посоченото от свидетеля обстоятелство, че при движение с работната количка трябвало да внимава да не се удари в едната или другата страна на образувания между оградата и сградата проход, не съставлява пречка, по-голяма от обичайните такива за движение по разделителната линия между северната и южната част от имота. По делото се установи, че предходната паянтова ограда е лежала върху бетонова основа, която после е станала фундамент за тухлената ограда – т.е. разлика в разположението и функционално ограничаване на ползването на северната част от имота няма. В цитираното по-горе решение № 33 от 6.04.2010 г. на ВКС по гр. д. № 27/2009 г., II г. о., ГК, постановено по казус, също касаещ ограда, вътрешна за съсобствен имот, се приема следното: *„Относно оградата пък следва да се има предвид, че макар незаконна, тя е изградена, за да материализира правата по ползването, установени между страните. Само при промяна в тези права биха били налице предпоставките на чл.109 ЗС.“* В случая данни за такава промяна липсват, напротив – изрично пред първата инстанция се сочи, че спор относно разпределението на ползването няма. Следва да се сподели и изводът на районния съд, че размерите на входната врата на ищеца, която се намира преди прохода между оградата и масивната сграда, са всъщност определящи за това, какви и колко обемни вещи могат да преминат навън и навътре в северната част на имота, а не

материалът или височината на оградата. Не могат да се възприемат за основателни оплакванията на жалбоподателя, че единствено поради променената си плътност и височина оградата създава пречки за упражняване на правото му в пълен обем. Тези пречки останаха недоказани в производството пред две съдебни инстанции.

Допълнителен аргумент насока, че не са налице предпоставките за уважаване на иска, може да бъде почерпен от практиката на Европейския съд по правата на човека, разгледана в решение № 92 от 01.12.2017 г. на ВКС по гр. дело № 4715/2016 г., II г.о., ГК.

В решение от 25.11.2010 г. по делото „М*** и др. срещу България“ (т. 90 и 91) ЕСПЧ приема следното: „...неудобството следва да е достигнало минимално ниво на тежест, за да представлява намеса в личния живот на жалбоподателите, т.е. за да се квалифицира като нарушение на основно човешко право, а критериите за преценката са интензивност, продължителност на неудобството, психическо и физическо въздействие.“ В цитираното по-горе решение ВКС приема, че „нарушението следва да е сериозно, да оказва неблагоприятно влияние върху нормалното ползване на вещта“, за да достигне до интензитет „неоснователно действие, което пречи [на собственика] да упражнява своето право по смисъла на чл. 109 от ЗС“.

В настоящия случай Пловдивският окръжен съд намира, че не е достигнато минималното ниво на сериозност на въздействията от страна на ответника, което да обоснове държавна намеса в гражданските отношения чрез постановяване на решение за премахване на оградата. Съсобствениците не спорят относно разпределението на ползването, не се доказва оградата да е поставена в частта, ползваща се от единия или другия съсобственик и да ограничава ползването на разпределената му част. Не се доказва и да съществуват пречки за ищеца да влиза или да ползва разпределената му за ползване реална част от парцела извън рамките на обичайните неудобства (повишено внимание при движение с работна количка). Не се доказва нито един конкретен случай, в който новата плътност или височина на оградата да са създали пречки на ищеца да се ползва от своята част от имота или да достъпва жилището си и другите постройки там. В светлината на критерия за минимална степен на засягане на правата, въведен от ЕСПЧ за определяне на съответната държавна намеса при гарантиране на правото на личен живот, не

е без значение и обстоятелството, че тази държавна намеса, предвид събраните данни, че оградата е свързана със стената на жилищна сграда и носеща колона на входна врата, е възможно да доведе и до значителни негативни имуществени последици за страните по делото – напр. увреждане или разрушаване на колоната на входа или на жилищната сграда.

Въз основа на всичко гореизложено предявеният негативен иск за премахване на оградата е неоснователен и като такъв следва да се отхвърли. Поради съвпадение между крайните изводи на въззивния и първоинстанционния съд обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

По разноските:

С оглед изхода от делото и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК на В. Ч. следва да се присъдят направените разноски във въззивното производство – 500 лева за адвокатски хонорар съгласно представен списък.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 2681/12.06.2023 г. по гр. дело № 10249/2022 г. по описа на РС – гр. Пловдив, XIV състав, в обжалваната част.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК С. С. Д., ЕГН: *****, с адрес: гр. С., ул. „****“, да заплати на В. Г. Ч., ЕГН: *****, с адрес: гр. С***, ул. „****“ №*, сумата от 500 лв. /петстотин лева/, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение в производството пред въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните при наличие на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____
2. _____